

T.B.M.M BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal EKİNCİ

Bursa Milletvekili

Ülkemiz, dünyada 'su sıkıntısı çeken ülkelerin arasındadır. Türkiye'nin yakın zamanda su fakiri ülkelerden biri olacağı bilim insanlarınca belirtilmektedir. Ancak bu gerçeğe rağmen Türkiye'nin sınırlı su kaynaklarının yönetimine ve kullanımına ilişkin yıllardır süregelen çok başlılık bu konudaki en büyük eksikliklerin başında geliyordu. Orman ve Su İşleri Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan ve kamuoyunun görüşüne sunulan Su Kanunu Tasarısı, bu eksikliği gidermeyi amaçlamaktadır. Tasarının yasalaşması durumunda Türkiye'de su konusunda yetkiler tek elde toplanacak. Bir başka deyişle Türkiye'nin bütün suları Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na bağlanacaktır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın hazırladığı tasarının su için temel bir kanun değil, 'su tahsis kanunu' olduğu görülmektedir. Su Kanunu Tasarısı, ekosistemin sürdürülebilirliğini, suyun kendini yenileyebilme kapasitesini göz ardı eden, suyu toprağın bütünleyici parçası olarak görmeyen; orman içi sular, akarsular, içmesuyu kaynakları, jeotermal sular gibi hiçbir ayırım gözetmeden; tarımsal kullanım, içmesuyu gibi farklı amaçları göz önüne almayan ve su kullanım haklarını ihlal ederek hiçbir koşul gözetmeksizin su kaynaklarının tahsisi için özelleşmesi temeline dayanan ülke su politikaları doğrultusunda ortaya konan bir belge olarak düzenlenmiştir. Bu tasarı ile devlet kendi suları üzerindeki kendi haklarından vazgeçmektedir.

Bu değerlendirmeler ışığında;

1. Suyun ticari bir meta olarak piyasaya sunulmasının son adımı olarak özelleştirme amacına hizmet etmesi açısından yasa tasarısında suya bir 'kaynak' olarak yaklaşıldığı ve yalnızca kullanıma yönelik bir meta şeklinde ele alınmaktadır. Tasarı ile 'yeraltında bulunan durgun veya hareket halindeki sular ile kaynak suyu, memba, çay, dere, nehir, ırmak, tabii ve suni göller ile geçiş ve kıyı suları' yani yeraltı sularını ve yüzeysel sularını kapsayan tüm su kaynaklarının devredilmesi, özelleştirilmesi, ulus ötesi ve yerli tekelere satılması mı öngörülmektedir?
2. Tasarı, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki topluma ait ülkenin tüm su varlığının en kısa yoldan özel sektöre devrini düzenleyen bir kanun tasarısıdır. "Kanun temel olarak 'su tahsisine odaklanmış, diğer tüm düzenlemelerin tamamına yakını 'tahsisi' diğer bir ifade ile

- satışı kolaylaştırmak üzere; kıt bir kaynak olan su kaynaklarının arzı, kullanımı, dağıtımı ve kontrolünü nasıl düzenleyecektir?
3. Su kullanımları arasındaki tahsis de sadece verimlilik standardı ölçütü olarak kabul edilmiştir. Suyun yönetiminde temel bilgi birikimini sağlayan ölçümlerin özel bilgi ve tecrübe isteyen bir iş olması ve Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin kapatılması sonucu bu birikimin yok olması nedeniyle bu konudaki görev için 'Bakanlık yapar ya da yaptırır' ifadesi kullanılmıştır. Tasarıda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve DSI'nin görevleri arasındaki çakışmaların daha da artmakta ve yetki ve sorumlulukların belirsizleşmektedir. Yapılan düzenleme ile kurumlar arasındaki görev ve yetki sorunlarının nasıl çözülmesi planlanmaktadır?
 4. Taslakta su ile ilgili mevcut ve yürürlükte bulunan bütün yasa ve yönetmelikler incelenmiş ve değerlendirilmiş midir?
 5. Kanun taslağında, "asgari su akışı" ifadesi ekolojik olarak doğru bir tanımlama değildir. Çevresel hedefler ve su kalitesi gibi suyun niteliğine ilişkin kavramlar neden detaylı olarak incelenmemiş ve bu konuda üniversitelerden görüşleri alınmış mıdır?
 6. Söz konusu kanun ülkenin suyla ilgili tüm politikalarını yansıtmaması gerekirken, su hakları, atık sular, sınır aşan sular, doğal kaynak suları vb. pek çok konu neden kapsam dışında bırakılmıştır?
 7. Sulama amaçlı su kuyularına otomatik sayaç okuma sisteminin takılması ile küçük çiftçinin yüzyıllardır kullandığı su neden ve neye göre fiyatlandırılmaktadır?
 8. Suyun gerçek ya da tüzel kişilere tahsis edilmesi, kamu denetiminden çıkarılması politik, ekonomik sorunların yanında toplum sağlığı açısından tehdit unsuru olmayacak mıdır? Bu tehdidin önlenmesi için ne gibi önlemler alınmıştır?